EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

Riigikogu majanduskomisjon
kristiina.reinfeldt@riigikogu.ee
majanduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 23.09.2026

Meie 04.11.2026 nr 4/196

Arvamuse esitamine võlaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (uue tarbijakrediidi direktiivi ülevõtmine) eelnõu 947 SE kohta

Lugupeetud Marek Reinaas!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Riigikogu majanduskomisjoni võimaluse eest avaldada arvamust võlaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 947 SE kohta, millega võetakse Eesti õigusesse üle uus tarbijakrediidi direktiiv.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku muuta eelnõu §-i 7 ja näha ette vähemalt 12-kuuline üleminekuaeg alates seaduse lõpliku teksti vastuvõtmisest ja Riigi Teatajas avaldamisest. Järgnevalt selgitame oma ettepanekut lähemalt.

Eelnõu § 7 kohaselt jõustuvad kavandatavad muudatused 2027. aasta 20. mail. Esmalt täname Justiits- ja Digiministeeriumi, et eelnõu algse versiooniga võrreldes on arvesse võetud meie varasemat seisukohta ja vajadust kohanemisajaks ning võrreldes varasemaga on muudatuste jõustumise aega lükatud edasi 6 kuu võrra. Sellegipoolest leiame, et sätestatud 6-kuuline rakendusaeg on ettevõtjate vaatest siiski ebapiisav ega taga piisavat aega muudatuste elluviimiseks.

Eelnõuga kaasnevad mitmed sisulised muudatused ettevõtjate tegevuses. Muudatused puudutavad muu hulgas lepingueelsete teabedokumentide sisu ja vormi, tarbijale esitatava teabe esitamise viise, krediidivõimelisuse hindamise protsesse ning uusi teavitamis- ja nõustamiskohustusi. Nende nõuete rakendamine eeldab sageli ettevõtjate infosüsteemide, kliendisuhtlusprotsesside ja sisemiste menetluste muutmist ning töötajate täiendavat koolitamist. Mitmed muudatused on tehniliselt keerukad ning eeldavad ettevõtjate jaoks analüüse, riskide hindamisi, IT arendusi ja testimisi. Kõik eelnimetatud tegevused on aja- ja ressursimahukad ning selliste lahenduste rakendamine võib võtta praktikas rohkem aega kui kuus kuud.

Samuti ei ole piisav ministeeriumi selgitus, mille kohaselt ei ole võimalik pikem üleminekuaeg, sest pikem edasilükkamine tekitaks oluliselt suurema rikkumismenetluse ohu. Uue tarbijakrediidi direktiivi (EL) 2023/2225 artikkel 48 lg 1 kohaselt pidid liikmesriigid direktiivi üle võtma 20. novembriks 2025 ning seda kohaldama alates 20. novembrist 2026. Selline ajakava oleks andnud turuosalistele ligikaudu ühe aasta

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAID ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, KUHU KUULUB ÜLE 3500 ETTEVÕTTE, KELLEST ENAMUS ON VÄIKESE- JA KESKMISE SUURUSEGA. KOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

ettevalmistusaega uute nõuete rakendamiseks. Samas ei ole õigustatud, et eelnõu hilise valmimise tulemusel kandub direktiivi ülevõtmise viivitus ettevõtjatele üle ning ettevõtjatel tuleb muudatused rakendada oluliselt lühema ajaga kui Euroopa Liidu õiguses algselt ette nähtud. Lisaks arvestades tehnilist keerukust ja üleminekuperioodi nappust, võib turuosalistel olla väga keeruline rakendada uusi nõuded määratud tähtajaks ilma oluliste riskide ja võimalike vigadeta.

Kaubanduskoja ettepanek:

Teeme ettepaneku muuta eelnõu §-i 7 ja sätestada vähemalt 12 kuuline üleminekuaeg alates seaduse lõpliku teksti vastuvõtmisest ja Riigi Teatajas avaldamisest.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Ireen Tarto
Ireen.tarto@koda.ee